

DATUM
2021-04-09
ERT DATUM
2021-01-08

DIARIENR
2021/2-4
ER BETECKNING
Fi2020/03418

Regeringskansliet
Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Jämlikhetskommissionens betänkande En gemensam angelägenhet (SOU 2020:46)

Jämlikhetskommissionen har valt en bred ansats, med syftet att skapa en bred diskussion om åtgärder som kan tänkas påverka den ekonomiska jämlikheten. Enligt Statskontoret kan betänkandets beskrivningar, analyser och förslag uppfylla det syftet. Men om förslagen ska kunna leda till faktiska åtgärder och förändringar behöver de bearbetas ytterligare. Vi bedömer också att regeringen behöver ta ställning till när och i vilken ordning åtgärderna ska genomföras.

Förslagen behöver bearbetas för att kunna ligga till grund för beslut

Om de förslag som kommissionen presenterar ska kunna ligga till grund för beslut behöver de bearbetas och övervägas ytterligare, inte minst när det gäller konsekvensbeskrivningarna. Kommissionen påpekar att den inte har haft möjlighet att göra fullständiga konsekvensbeskrivningar. Särskilt de mer omfattande förslagen skulle kunna få betydande konsekvenser för olika politikområden.

Regeringen behöver ta ställning till i vilken ordning förslagen ska genomföras

Eftersom förslagen är så många och av så olika karaktär kan de inte genomföras samtidigt. För att regeringen ska kunna prioritera mellan förslagen behöver en rad aspekter beaktas.

En utgångspunkt är tidsperspektivet, det vill säga hur väsentligt det är att åtgärden genomförs så fort som möjligt för att få god effekt. I så fall är i första hand de förslag aktuella som har utretts sen tidigare, och redan bereds i Regeringskansliet. Det kan också gälla kommissionens egna förslag till konkreta och begränsade lagändringar.

Ett fall där kommissionen pekar på att tidsfaktorn är viktig gäller åtgärder som förbättrar integrationen på arbetsmarknaden. Enligt kommissionen har Sverige ett ”fönster” under de kommande tio till femton åren där befolkningens ålderssammansättning är gynnsam tack vare att så många i arbetsför ålder har invandrat under de senaste åren. För att utnyttja den fördelen krävs i så fall åtgärder för

integration som kan påbörjas och få effekt relativt snabbt. Med tanke på hur långsam integrationen har varit hittills, trots en rad åtgärder för att snabba på den, så innebär det en stor utmaning.

För de förslag som bara är en idé eller som innebär att utreda en fråga kan det dröja lång tid innan de ens är möjliga att genomföra. Samma sak gäller de mer omfattande förslagen till finansiering, det vill säga att slopa rotavdraget, höja matmomsen och sänka utvecklingsbiståndet med 30 procent.

Förslagen berör många olika områden, har olika målgrupper och varierande tidsperspektiv. Hur förslagen förhåller sig till varandra är därför en annan viktig aspekt som behöver analyseras. Det gäller till exempel om de behöver genomföras parallellt för att bli effektiva eller om det är meningsfullt att genomföra dem isolerat. Det gäller också att undvika att olika åtgärder överlappar eller i värsta fall motverkar varandra.

Utredningschef Erik Nyberg har beslutat i detta ärende. Organisationsdirektör Michael Borchers, föredragande, var närvarande vid den slutliga handläggningen.

Erik Nyberg

Michael Borchers